

Brev till Selma
Lagerlöf från Valborg
Olander: 1925
juni-1926 augusti -
21

Olander, Valborg,

HS L 1:1

National Library
of Sweden

Jag bifogar här den Tycka Konstruktörernas
adress. Har skrivit till henne, att hennes
illustrationer skola återsändas med förtä,
samt att våra egna Konstruktörer vida sidan
nöd, att det är otänkbart förläggeran skulle
godtaga hennes.

Vidare bifogas några teckes angående
Boök och Nobelpriset, som du kanske inte
observerat.

Manne med manuskriptet har jag
svart. Den katalog, som han angav numret
på, vill du knappast visa. Den var för-
åldrad och gällde inte. Björck & Björsson
har haft flera manuskript, som fröken där
förklarade vara dyrbara men "svärsälda",
varför en hel samling i Väsus skickats
till bokauktionskammaren och där försållt.
Hon skickade mig att gå dit och ta reda på
Köparens namn. Jag sade förstas, att jag
själva var samlare. Emellertid befunns

det, då jag kom dit, att just dessa protokoll
voro bortskickade för revision och inte kunde
återfås kanske på månader. Men om jag
hos Bj. & Bn kunde få reda på dygen för ante-
firmin, skulle jag kunna få nygift om köparen.
Bryr du dig om att fortsätta spelingen?

Men går jag betränges med händerna,
föist ringde jag förväres till viding för att höra
om han gjort något. Vi ringde jag till Konow och
fick höra, att dessa herrar kommit till det resul-
tat, att det vore bäst inte väcka björna, som
sover, d. v. s. loten antikontraktet är ytterligare
höjt priset genom att fråga efter manuskriptet
Han, v. Konow, skickade mig att gå dit, fråga efter
katalogen, låtas vara samlare o. s. v. Jag tyckte,
och resultatet vet du.

Emellertid talade v. Konow om, att han
ligger i Korrespondens om den Elly-Karin-affären
och just nu byckats på Feltes adress. Till

Ellyn själv har han skrivit, men ej fått svar.
Han ansåg det vara en fördel att dra ut på
tiden, så att det kanske går tre fyra år,
(av vilka 3 om års gångarna) då kontraktet blir
ogiltigt. Han sade förstås, att du begett en
oförsiktighet, och att det kan hända, att det
blir bäst att köpa sig fri. Bad om sin
härskning till dig.

Ja, "Sutdagspelena" har jag med
hjälps av förståningsglas dechiffererat. Tänk,
att det var ditt eget original-manuskript, som
Gurda sände mig! Jag skrev till Helga
Cederborg och bad henne säga flickorna,
att det var ett lätt, att de ju göra en av-
skrift och skicka min tillbaka. Vad ni måste
ha haft roligt: du av att dröta för en såda
pelari vers!) och ni båda spelar ^{u/} på spela!
Det är så ovanligt iderikt, jämfört med
andra sagospel, och så bra idéer.

Du frågar om Mij Hirdmans bok
 "Kämpande hi". Den nämmer saker vil
 deras rätta namn, sådana som man
 knappast använder på en man hand,
 Såsom klossett o. d. Vidare skildras
 utförligt ett otäckt våldtäktsförsöke,
 bejängt av en rustig lundkyrkare mot
 en liten flicka, ^(författarinnan, tyks det) öppet otäckt näret
 beskrivet. Det står om författarinnan i
 en nyssutgivet, en hon genomgått folk-
 höyskola om folksk.-Seminarium och är
 gift med en redaktör, eller vad det var, i
 Västerås, men ej vilka föräldrarna vore. —

Så var det Bonnier. Han ringde
 nysg fr åd för blasket i äktenskaps-
 frågan: "Charlotte har sagt ja till Schager-
 ström, men älskar grästen", så långt
 hade han läst. Jag visste ju, att det inte
 skulle bli Karl. Astur, men var osäker
 hur långt du skulle föra det i den

delen.

Jag passade på att fråga om
Ellen Key. Jo, hon var guckad key,
rörlig och språksam som vantigt,
men mycket glömsk, så att under
samtalen tappade hon bort sig
flera gånger. T.ex. när hon skulle
gå upp i övre våningen efter ett
brev, som de talat om, hade hon
kommit med ett, som det aldrig
hade varit fråga om. —

Har du minne orkat läsa dessa
slarviga rader? Jag blir hindrad både
i morgon och övermorgon, ville därför
redogöra för vad som hänt. Gerda Martin
kommer på lunch och Advin Bratt på middag
i morgon, och om onsdag skall jag på be-
gravning efter en tant, som dött 90-årig. —
Så roligt, att du varit i Summe och fått
lite luft i dag! Skulle de nykomna fören
bli dig till behag!

du kan om, att du får besöka min
du är väl närliggande och heter jag.
Kärlighetsfullt, som alltid
K. G.

som givetvis är en betydelsefull faktor att ta hänsyn till i detta sammanhang, har emellertid på senare år, assisterad av d:r Per Hallström, drivit en energisk propaganda för en medelålders tysk författare, Paul Ernst, vilken åtminstone i fråga om obemärkthet torde uppfylla alla svensk-akademiska krav, även i sitt hemland. Ett par digra romaner och en samling filosofiska dialoger av hans hand ha för säkerhets skull blivit översatta till svenska, vad det nu kan ha att betyda. Likvisst kan det nog hända att hr Paul Ernst kommer att finna "den smala vägen till lycka" en smula smalare än han tänkte sig, då han började uppvakta Nobelinstitutet med raden av sina egenhändig signerade skrifter. Skall en tysk författare utses denna gång, borde naturligtvis Buddenbrocks författare, Thomas Mann, vara självskrivnen. Vad England beträffar, där flera lämpliga kandidater finnas, torde Svenska akademien definitivt ha beslutit sig för att vänta livet ur gamle Hardy, innan någon annan får det.

D:r Strömberg nämner även andra namn, som t. ex. Pirandello och Bergson. Bland dessa kandidater är det en, vilkens kandidatur måste betraktas som fullständigt meningslös, nämligen Paul Ernsts. Ett uppenbarare skattande åt koteripolitiska och vänpolitiska synpunkter än ett val på honom kunde näppeligen tänkas. Paul Ernst är helt enkelt gjord av Fredrik Böök. Och d:r Strömberg har rätt i att en tysk nominering med förbigående av Thomas Mann bör vara utesluten.

Aftonbladet (h.) anser inställandet av Nobelprisets utdelning som en pueril tanke, närmast med hänsyn till att en sådan utväg skulle vara en lämplig demonstration mot statens skattepolitik gentemot Nobelinstitutionen:

De litterära Nobelprisen ha dock redan två gånger inställts, 1914 och 1918, och summorna av ifrågavarande avkastning avsatts till en särskild fond, över vars räntor Nobelstiftelsen förfogar; de torde användas till Nobelbibliotekets upprätthållande. Att Svenska akademien just i år skulle inställa prisets utdelning förefaller föga antagligt och vore naturligtvis högst olämpligt, då riksdagen troligen nästa år kommer att överväga Nobelstiftelsens skattefrihet. Att inställa Nobelpriset för ett eller flera år skulle kunna tänkas som en sista utväg för Nobelbibliotekets uppehållande efter en gång vägrad skattefrihet. Stådgarna föreskriva blott att priset måtte utdelas minst en gång vart femte år. Emellertid får man hoppas att svenska staten skall behjerta Nobelstiftelsens heder och dess behov, och slutligen bevilja den skattefrihet.

Nationalmusei chefsfråga behandlas inför den väntade utnämningen av ett antal tidningar, vilka efter en del överväganden samtliga tyckas stanna för d:r Axel Gauffin. Stockholms-Tidningen (l.) nämner i detta sammanhang d:r Gregor Paulsson, som får en eloge för det glänsande sätt varpå han i Paris företrätt Svenska slöjdföreningen, och intendenten Erik Wettergren, såsom företrädare för det konstindustriella museiintresset. Att tidningen stannar vid d:r Gauffin beror på följande skäl:

En omständighet, som naturligtvis icke i och för sig kunde på något sätt vara avgörande, men som dock förtjänar något avseende, är här den vederligen mycket allmänna önskan som hyses av Nationalmusei tjänstemän om d:r Gauffins utnämning. Det kan ju tänkas att härvid den omständigheten medverkar att de i och för sig ringa befordringsmöjligheterna inom institutionen ytterligare reduceras, ifall en ny chef nu tages utanför verket med förbigående av den som på grund av tjänsteår därinom står chefsposten närmast. Utan betydelse är detta visserligen icke för arbetsglädjen inom museet, vars intresse obestriddligen däray i samma mån beröres. Men huvudskälet till den, så vitt vi kunna utrona, mycket utbredda, att icke säga allennarådande uppfattningen bland fackmän och konstvärmer om önskvärdheten av chefskapets överlämnande till d:r Gauffin ligger helt enkelt däruti att man anser honom under nuvarande omständigheter vara den för platsen mest lämpliga. I fråga om allmänna kvalifikationer är han ju väl jämförlig med vem som helst som eljest kunde komma i fråga. Men om ingen torde det kunna sägas i fullt samma grad som om honom att just detta museum blivit en hjärteangelägenhet. Man måste här använda det stora och starka ordet kärlek för att beteckna hans förhållande till...

Bil. till

26.10.25

HOS PRESSGRANNAR

59

Det litterära Nobelpriset bör reserveras i år i och för tillgodoseende av Nobelbibliotekets behov, menar d:r Kjell Strömberg i en artikel i Stockholms-Tidningen (l.). I och för sig vore ingenting att invända mot en sådan tanke, varken ur laglighetens eller lämplighetens och behovets synpunkt. Dock måste det tilläggas, att tidpunkten för ett sådant beslut är mindre väl vald, då värddiga och kvalificerade Nobelpriskandidater ingalunda saknas. D:r Strömberg kannstöper på ett roande sätt om de aktuella namnen:

En fransk tidskrift, Les Nouvelles Littéraires, har redan utnämnt Sigrid Undset och presenterar henne såväl med en essay som en översatt novell i sitt senaste nummer. För sannolikheten av hennes kandidatur talar — utom professor Bööks vid flerfaldiga tillfällen omvittnade beundran — att hon till julen kommer med en ny roman, som professor Bööks gode vän, professor Fredrik Paasche i Oslo, läst i manuskript och lär anse, om möjligt, ännu styvare än Kristin Lavransdotter. Professor Böök,